

**Arbetsgruppen för
tillämpning och främjande
av lagstiftningen inom
programmet för främjande
av digitalisering**

FINANSMINISTERIET

VAD? Stöd till myndigheter för att utveckla ärendehanteringstjänster

Programmet för främjande av digitalisering hade som mål att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen och tekniken medför i Finland. Ett led i att uppnå dessa mål var att utarbeta statsrådets framställningar om riktlinjer och beslut samt lagstiftningsberedning.

Med tanke på denna uppgift tillsattes en arbetsgrupp för 2020–2023, vars syfte var att vid sidan av främjandet av digitaliseringen stödja arbetet hos de myndigheter som utvecklar

ärendehanteringstjänster bland annat med tanke på lagstiftningen. Dessutom främjades genom arbetsgruppens verksamhet prioriteringen av digitala tjänster och förenhetligades utvecklingen och utbudet av dem.

Enligt beslutet om tillsättande är arbetsgruppens uppgifter att

- Säkerställa och bidra till att åtgärderna i programmet för främjande av digitalisering genomförs genom att utreda juridiska frågor som kommit fram under den tid som projektet genomförs,
- Bereda och utarbeta förslag till tillämpningsrekommendationer för den lagstiftning som gäller utvecklingen och användningen av digitala tjänster,
- Identifiera eventuella utvecklingsbehov i regleringen för att främja digitala tjänster och ta initiativ i fråga om utveckling av regleringen,
- Följa och stödja verkställandet och genomförandet av lagstiftning som ska främja digitalisering.

PÅ VILKET SÄTT? Lägesbild, handbok, enkäter och utbildningar

Arbetsgruppen tog fram en första version av lägesbilden av lagstiftningen om digitala tjänster hösten 2021. Samtidigt antog den som sitt huvudmål för följande år att uppdatera lägesbilden, utarbeta en handbok som samlar god praxis, identifiera lagar som utgör hinder för och bromsar digitaliseringen samt utarbeta ett förslag om läget i fråga om digitala tjänster och om de åtgärder som behövs för att främja dem.

Särskilda underarbetsgrupper hade åter som mål att identifiera eventuella behov av utveckling av lagstiftningen som gäller digital kommunikation i fråga om både den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen. I anknytning till detta ombads olika organisationer informera om utmaningar gällande lagstiftningen som hänför

sig till digitala tjänster. Dessutom fördes mera ingående samtal med representanter för dessa organisationer där syftet var att närmare utreda orsakerna till utmaningarna i fråga och deras karaktär.

På våren 2022 ordnade arbetsgruppen också en öppen enkät för att kartlägga utmaningar för digital kommunikation. Utöver detta utredningsarbete följde arbetsgruppen upp situationen för genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och en tredje enkät om det genomfördes vid årsskiftet 2021–2022.

Utifrån resultaten av enkäten ordnades hösten 2022 en utbildningsserie som stöd för

genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster tillsammans med Regionförvaltningsverket i Södra Finland. I maj 2022 begärdes ännu genom en separat enkät preciseringar av de utmaningar som man stött på i genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster. Denna enkät genomfördes för att planera

utbildningarna. I utbildningarna fokuserade man på att precisera skyldigheterna enligt lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och öppna upp de problem som framkommit i genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.

- Uppdatering av lägesbilden av lagstiftningen om digitalisering.
- Enkäter om utmaningar i fråga om lagstiftningen i anknytning till digitaliseringen.
- Utbildningsserie för att lösa de utmaningar som hänför sig till lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.

FÖR VEM? Hjälper myndigheter som tillhandahåller e-tjänster

En utredning av den lagstiftning som påverkar främjandet av digitaliseringen gagnar framför allt myndigheter som utvecklar e-tjänster och som är tvungna att ta hänsyn till den i sitt arbete. Syftet med underarbetsgruppernas enkäter och samtal var att utreda situationen för dem som utvecklar tjänster inom kommunerna, näringslivet och hos myndigheter med tanke på digitaliseringen.

Den utbildningsserie som genomfördes hösten 2022 tillsammans med Regionförvaltningsverket i Södra Finland riktade sig främst till dessa myndigheter. I utbildningarna fokuserade man på att precisera skyldigheterna enligt lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och behandla eventuella problem som framkommit i enkäterna.

FÖRDELAR? Lägesbilden och exempel för främjande av digitalisering

Arbetsgruppens arbete gagnade tjänsteutvecklare och myndigheter genom att ge en aktuell lägesbild av hur digitaliseringen framskrider. Den tog upp motsägelser och flaskhalsar som hänför sig till tolkningen och tillämpningen av lagstiftningen samt erbjöd utbildning för att lösa dem. Arbetet upplevdes behövt och den respons som man fick från målgrupperna var också huvudsakligen positiv.

Av lagstiftningen om digitalisering tjänster samlades både bra exempel och exempel som ska undvikas. Exempelen stödjer myndigheterna i tolkningen av situationer i anknytning till

lagstiftningen och digitaliseringen samt vid tillämpningen.

I det stora hela hittade arbetsgruppen mycket praxis och många lagar som bromsar digitaliseringen. I fortsättningen ska man i lagstiftningen även bättre ta hänsyn till främjande av digitalisering för att lyfta den till samma nivå som den skriftliga verksamheten. Det slutliga målet är att digitala sätt att utreda ärenden och digital praxis är primära, men verksamhet i skriftlig form på papper ska ännu vara möjlig.

- En aktuell lägesbild visar situationen för lagstiftningen som gäller digitalisering och utmaningar i anknytning till det.
- Handboken med goda exempel och sådant som ska undvikas underlättar tolkningen och tillämpningen av författningarna.
- Arbetsgruppens observationer gagnar lagstiftningsarbetet.

RESULTAT? Arbetsgruppens arbete bidrar till att röja undan hinder för digitalisering

Som ett resultat av arbetsgruppens verksamhet kunde lägesbilden av lagstiftningen om digitalisering och uppdateras och man sammanställde en handbok för organisationer som arbetar med lagstiftning med goda exempel och sådant som ska undvikas. Med hjälp av enkäter utreddes olika myndigheters syn på hur lagstiftningen bromsar digitaliseringen och hurdana hinder dessa myndigheter har stött på i sitt arbete. Utifrån det ordnades en utbildningsserie där man behandlade genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster ur olika myndigheters perspektiv.

Arbetsgruppens slutrapport erbjuder observationer och förslag till åtgärder bland annat för utveckling av lagberedningen samt för

tillämpning och bedömning av den nuvarande lagstiftningen. Deras syfte är att stödja arbetet för myndigheter, institutioner och kommuner både när det gäller att få en uppfattning om lagstiftningshelheten, identifiera den lagstiftning som påverkar digitala tjänster och ordna digitala tjänster.

Dessutom hjälper arbetsgruppens produkter att reda ut motstridigheter mellan den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen när det gäller tolkningen av dem och på lagstiftningsväg uppnå målen i den digitala kompassen, det vill säga avlägsna onödiga ärendebestånd och som standard lyfta fram digitala tjänster som det primära sättet att utreda ärenden.

- Lägesbilden av lagstiftningen om digitalisering.
- Enkät om genomförandet av lagen om tillhandahållandet av digitala tjänster.
- Utbildningsserie som stöd för genomförandet av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.
- Handbok om tillämpningen av lagstiftning om digitalisering.
- I slutrapporten "Situationen för lagstiftning som gäller digitalisering och förslag för att främja den" åtgärder och observationer inom följande ämnesområden:
  - Utvecklingsbehov för lagberedningen
  - Stöd för tillämpningen av den nuvarande lagstiftningen
  - Behoven av att bedöma lagstiftningen